DRAUGAS
VIENATINIS TAUTINĖS IR TIKYBINĖS MINTIES LIETUVIŲ DIENRAŠTIS AMERIKOJE.

DRAUGAS

LITHUANIAN DAILY FRIEND

DRAUGAS
THE MOST INFLUENTIAL LITHUANIAN DAILY IN AMERICA.

"Draugas," 2334 So. Oakley Avenue, CHICAGO, ILLINOIS — PENKTADIENIS, SPALIO-OCTOBER 12 D., 1934 — 3c A COPY
No. 241 — 3c A COPY — ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER MARCH 31, 1916, AT CHICAGO, ILLINOIS UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1879 — Telefonas: Canal 7790 — METAI-VOL. XVIII

TAIKOS KARALIAU, SUTEIK TAIKĄ PASAULIUI!

PARVYKSTA CHICAGOS KARDINOLAS

Jo Eminencija šiandien iškilmingai pasitinkamas

NEW YORK, spal. 11. — Jo Eminencija kardinolas Mundelein, Chicagos arkivyskupas laivu Rex parvyko iš Europos, aplankęs Popiežių ir Amžinąjį Miestą.

Jo Eminenciją pasitiko ir sveikino iš Chicago atvykusi speciali delegacija, kurios priešakyje buvo Jo Eksc. vyskupas pagelbininkas W. D. O'Brien. Tarp delegatų iš Chicagos buvo ir žymus katalikų tarpe veikėjas Paul Drymalski. Prie šios progos kardinolas pranešė, kad Popiežius Pijus XI pakėlė P. Drymalskį Šv. Grigoriaus ordino vyčiu. Kardinolas asmeniškai sveikino naujį vytį pareikšdamas, kad šis didelis požymis jam teko už jo veiklą Chicagos katalikų labdarybės dirvoje.

Apie kitus parvežtus Popiežiaus pripažintus požymius Jo Eminencija atsisakė diskusuoti. Pažymėjo, kad tai visa bus žinoma grįžus Chicagon.

Kardinolas Mundelein šiandien išvyksta Chicagon, kad rytoj būti namie. Vyskupas O'Brien anksčiau išvažiavo Chicagon, kad pasirengus iškilmingai pasitikti kardinolą.

KALTINAMI UNIJOS VIRŠININKAI

Cook apskrities grand jury įkaltino ir patraukė teisman gatvėkarių darbininkų unijos viršininkus W. Taber ir J. J. Kehoe. Abu kaltinami dėl dviejų asmenų nužudymo ryšium su Chicago Motor Coach Co. unistų darbininkų streiku. Taber yra gatvėkarių darbininkų unijos sekretorius iždininkas.

Dėl šių žudymų seniau grand jury įkaltino 8 asmenis, tarp kurių yra ir vienas aktualus žudikas.

TRAUKINYS NUSIRITO UPELIN

GUTTENBERG, Iowa, spal. 11. — Lokalinis Milwaukee keleivinis traukinys nušoko nuo bėgių ir įkrito upelin.

4 asmenys žuvo ir 22 sužeista. 8 asmenys pavojingai sužeista. Tarp žuvusiųjų yra ir traukinio inžinierius.

ISPANIJOS SUKILĖLIAI PEŠASI

MADRIDAS, spal. 11. — Nepasisekus sukilimams prieš Ispanijos konservatorių vyriausybę, sukilėliai radikalai pagaliau pradėjo kovoti tarpusaviai. Komunistai ir anarkistai kaltina socialistus, vadina juos dezertiriais. Socialistai gi puola anuos pirmuosius.

Kaip ten nebūtų, bet socialistų ir kitų jų sėbrų radikalų sukilimas jau visiškai užgniaužtas ir suimtieji sukilimų vadai turės sunkiai atsakyti už savo žygius.

Tik reikia įsivaizduoti, kiek tai žmonių iššudyta ir sužeista tik dėl to, kad radikalų vadams norėjosi pagrobti į savo rankas jaunos respublikos vairą ir vykdyti krašte socializmo teorijas, kurias turėjo lydėti raudonasis teroras.

Ispanijos kariuomenė, kuri pasiliko ištikima vyriausybei, nuveikė didelį ir garbingą darbą. Ne mažai pati nukentėjo, bet apgynė kraštą nuo nenuoramų.

Madride po visos savaitės nuolatinių apsišaudymų pagaliau grįžo tvarka. Atidarytos parduotuvės, kavinės ir kitos viešosios įstaigos.

11 SUKILĖLIŲ ŽUVO OVIEDO

MADRIDAS, spal. 11. — Sukilėliai pagaliau sutriuškinti ir Oviedo apylinkėse, žiemių Ispanijoj. 11 sukilėlių daugiau nukauta. Prieš juos panaudota iš Moroko atšaukta kariuomenė.

50,000 DOLERIŲ IŠPIRKIMO

LOUISVILLE, Ky., spal. 11. — Piktadariai pagrobė vietos turtuolio žmoną ir reikalauja 50,000 dol. išpirkimo. Stoll pasiryžęs išmokėti reikalaujamą sumą. Jauna moteriškė pagrobta stačiai iš gyvenamų namų.

Associated Press žurnalistai turi suvažiavimą Chicagoj.

Illinois valstybė įsiskolinusi jau 388 milijonų dolerių krašto vyriausybei.

GRĮŽUS MŪSŲ GARBINGAJAM GANYTOJUI

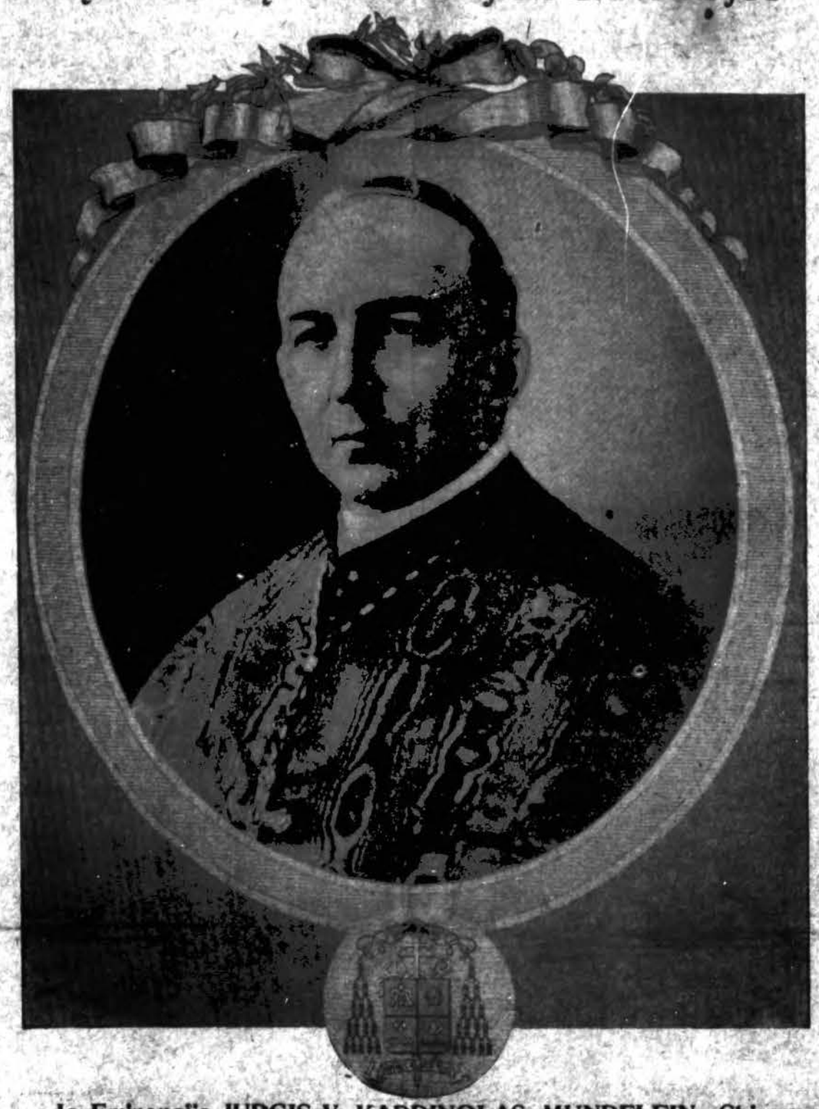

Jo Eminencija JURGIS V. KARDINOLAS MUNDELEIN, Chicagos Arkivyskupas, šiandien grįžta Chicagon, aplankęs Šventąjį Tėvą Popiežių Pijų XI. Jo Eminencijai surengtas iškilmingas pasitikimas.

SUIMTA DU KARALIAUS ŽUDIKO DRAUGAI

PARYŽIUS, spal. 11. — Prancūzijos policija sako susekusi sankalbį Jugoslavijos karaliaus nužudymui ir suimta du karaliaus žudiko draugai, kurie neišduoda tikrų savo pavardžių. Pasuose jie pažymėti Novak ir Benes, bet pasai klastuoti.

Abu suimti Šveicarijos pasieny, kur tykojo pasprūkti į Šveicariją. Trečias karaliaus žudiko sėbras yra pasislėpęs miške ir ieškomas.

Policija yra nuomonės, kad sankalbis padarytas Šveicarijoje, kur yra visas teroristų lizdas.

Suimtieji esą kroatai.

34 ŽUVO KASYKLOJE

LYONS, Prancūzija, spal. 11. — 34 darbininkai žuvo St. Gobain Chemical kompanijos geležies rūdos kasyklos sprogime. 24 lavonai jau išimta. 10 kitų ieškoma.

NUBAUSTA PADEGĖJA

Teismas nubaudė Mrs. Betty Fisher, 42 m. amž. padegėją, kalėti nuo 1 iki 5 metų.

MIN. BARTHOU LAVONAS PARYŽIUJE

PARYŽIUS, spal. 11. — Nužudyto užsienio reikalų ministerio Barthou lavonas parvežtas Paryžiun. Bus laidojamas šeštadienį valstybės lėšomis.

Prancūzijos vidaus reikalų ministeris Sarraut vis gi atsistatydino. Jis buvo skaudžiai kritikuojamas dėl karaliaus Aleksandro nužudymo. Sakoma, kad neparūpinta atitinkama karaliui policinė apsauga.

Karaliaus nužudymo momentu buvo nutraukti krutomieji vaizdai, kuriais įrodomas policijos apsileidimas. Prancūzijos vyriausybė konfiskavo šiuos vaizdus.

BUS PERDUOTAS NEW JERSEY VALSTYBEI

NEW YORK, spal. 11. — New Yorko valstybės gubernatorius pasirašė dokumentus, kuriais Lindbergho kūdikio grobikas B. R. Hauptmann bus perduotas New Jersey valstybei, kur jis bus teisiamas už kūdikio pagrobimą ir nužudymą.

KOLUMBO DIENA

Šiandien, spal. 12 d., visam krašte minima C. Kolumbo diena. Ryšium su tuo didelės iškilmės įvyks Chicagos pasaulinėj parodoj.

BUDAMI KALTI, KITUS KALTINA

MADRIDAS, spal. 11. — Ispanijos socialistų vadai sukėlė maištus prieš teisėtą vyriausybę ir dabar už tai kitus kaltina.

Už kruvinuosius socialistų sukilimus socialistų vadas Prieto kaltina respublikos prezidentą Zamorą. Girdi, Zamora paneigė socialistų reikalavimus, tad ką gi socialistai turėjo daryti?

Kažin ką Prieto sakys, kada jis paklius policijos kilpos na ir bus pašauktas karo teisman.

MIESTAS MAŽINA MOKESČIUS

Chicago miesto aldermonų taryba nusprendė sumažinti mokesčius už 1933 metus apie 22 milijonų dolerių sumoje. Tam tikslui pravesti ordinansai.

YRA POPIEŽIAUS LEGATO ŽODŽIAI EUKARISTINIAM KONGRESE

Jo Eminencija šaukia visus kraštus dirbti už visotiną pastovią taiką

BUENOS AIRES, Argentina, spal. 11. — Vakar atidarant tarptautinį Eukaristinį kongresą Popiežiaus atstovas (legatas) Jo Emin. kardinolas Pacelli meldėsi už pasaulio taiką ir sakydamas pamokslą ragino visas tautas ir valstybes dirbti ir griežtai nusistatyti už visotiną taiką pasaulyje.

"Klūpojant prieš nekalčiausiąją Eukaristiją," sakė Jo Eminencija, "iš kiekvienos širdies turi pasireikšti karštas šaukšmas, visotinas viso pasaulio žmonių kalbomis šaukšmas: "Jėzau Kristau, taikos Karaliau, suteik tikrąją taiką pasaulinį!"

Kardinolas kalbėjo ispaniškai. Kalba visur ko aiškiausia buvo girdima per garsiakalbius.

Palermo parke priešais didįjį altorių buvo užimtos visos rezervuotos sėdynės, o jų yra 250,000. Buvo apie tiek ir stovinčių maldininkų.

Per iškilmingas pontifikalines Mišias giedojo 500 asmenų koras.

Prieš Mišias buvo skaitoma lotyniškai ir ispaniškai Popiežiaus bullė (specialus raštas). Namuro vyskupas Heyden, nuolatinio komiteto Eukaristinių kongresų rengimui prezidentas, sveikino Popiežiaus atstovą.

SERBAI PROVOKUOJA ITALIJĄ

BELGRADAS, spal. 11. — Jugoslavijos vyriausybė sušaukė taip vadinamą nacionalį susirinkimą, kurin suvyko paneigto parlamento nariai serbai ir nauju atsišaukimu patvirtino sosto įpėdinį princą Petrą, 11 metų amž., nauju Jugoslavijos karalium. Taip pat patvirtino regenciją ir prisiekė naujam karaliui.

Visoj Kroatijoj ir Slovėnijoj serbų policija areštuoja šimtus įtariamųjų neištikimybėje karaliui ir Jugoslavijos valstybei.

Serajeve serbų minia puolė italų konsulatą, o aną dieną Lublianoj skaudžiai apmušė italų konsulato sekretorių.

Osieke serbai sunaikino kroatų laikraščio spaustuvę.

KARALIAUS ŽUDIKAS NEIDENTIFIKUOTAS

PARYŽIUS, spal. 11. — Kuomet serbai rengias iškilmingai laidoti nužudytą karalių Aleksandrą, o Prancūzija — nužudytą ministerį Barthou, Balkanų, centro Europos valstybių ir Prancūzijos policija daug dirba, kad identifikavus žudiką. Nes pasirodė, kad pas žudiką rastas pasas su vardu Petru Kaleman yra klastuotas, t. y., netikras. Vadinasi, ir žudiko pavardė yra pramanyta.

NENUMATOMAS KARAS EUROPOJE

NEW YORK, spal. 11. — J. A. Valstybių specialus pasiuntinys Europai, Norman H. Davis, pareiškia, kad dėl Jugoslavijos karaliaus nužudymo karas nenumatomas Europoje.

1914 metais, sako Davis, visos valstybės buvo pasirengusios tuojau pakilti ir kitos kitoms nutverti už gerklės. Šiandien kas gi ir prieš ką gali kariauti? Pirma, nėra karui priežasties, o antra, nėra reikiamo prisirengimo. Juk dar nepamirštos pastarojo karo baisybės ir neužgydytos padarytos žaizdos.

Pasiuntinys Davis giliai apgaili žuvusį Prancūzijos ministerį Barthou, kurs buvo gabus politikas ir diplomatas.

SAUGOJAMA JUGOSLAVIJOS SIENA

TRIESTE, Italija, spal. 11. — Patirta, kad Jugoslavija savo pasieniu padidino sargybos skaičių. To priežastis, tai daugelio kroatų ir slovėnų bėgimas į užsienį, kadangi Kroatijoj ir Slovėnijoj vyksta gausingi areštavimai.

ORAS

CHICAGO IR APYLINKĖS. — Šianden giedra ir vėsiau. Vakar 3:00 popiet buvo 80 l. šilumos.

"DRAUGAS"

Eina kasdien, išskyrus sekmadienius
PRENUMERATOS KAINA: J. Amerikos Valstybėse: [illegible] — $6.00. Pusei metų — $3.50; Trims mėnesiams [illegible]; Vienam mėnesiui — 75c. Kitose valstybėse prenumerata: Metams — $7.00; Pusei metų — $4.00. [illegible] — .85c.
[illegible] kainos prisiunčiamos pareikalavus.
[illegible] darbiams ir korespondentams raštų negrąžina. [illegible] priėmęs tai padaryti ir neprisiunčiama tam tikslui [illegible] lenkių.
[illegible]torius priima — nuo 11:00 iki 12:00 val.

"DRAUGAS"
LITHUANIAN DAILY FRIEND
Published Daily, Except Sunday.
SUBSCRIPTIONS: One Year — $6.00; Six Months [illegible]; Three Months — $3.00; One Month — 75c. [illegible] — One Year — $7.00; Six Months — $4.00; [illegible] — .85c.
Advertising in "DRAUGAS" brings best results.
Advertising rates on application.
"DRAUGAS" 2334 S. Oakley Ave., Chicago

DIENOS KLAUSIMAI

KUN. A. MILUKAS CHICAGOJE

Visą šią savaitę Chicagoje vieši kun. Antanas Milukas, seniausias mūsų redaktorius, rašytojas, knygų leidėjas ir veikėjas. Jis į šį kraštą labai retai kada atvažiuoja. Bet kada atvažiuoja, visada yra užsiėmęs darbais: ieško senų lietuviškų raštų ir daro paskaitas apie senovės lietuvių veikėjus.

Šiuo kartu jis mus, chicagiečius informuoja apie naują darbą, kurį jis yra sumanęs atlikti.

Kun. A. Milukas savo paskaitose mums praneša, kad garbingų lietuvių spaudos atgavimo 30 metų sukaktuvių paminėjimo proga "Žvaigždės" leidėjai (kurių priešakyje [illegible] pats kun. Milukas) pasiryžo šiemet išleisti knygą, užvardintą "30 metų spaudą atgavus". Pasirodžius, kas buvo apleista, ar ne tinkai nušviesta pirmesniuose panašiuose leidiniuose, naujai leidžiamose knygose būsią stengiama plačiau nušviesti "Aušros" gadynės veikimą.

Anot šio darbo sumanytojo ir vykdytojo, geriausias aušrininkų pagerbimas, tai įrodymas ir populiarizavimas jų darbų. Norima parodyti lietuvių visuomenei "Aušros" knygelės, geriau pasakius, jų fotografijas, kad jos galėtų mums pažinti dr. Basanavičių, rašiusį "homines historiarum ignari pueri sunt — nežinantieji istorijos žmonės tai vaikai". Taip pat padėti pažinti visą eilę garbingų vyrų, kurie "Aušrai" raštus rašė ir kurie, kaip antai Petras Kraučiūnas ir jo draugai, "Aušros" knygelėms į Lietuvos žmones pareiti kelius taisė. Pats veteranas laikraštininkas primena, kad, pažinę tuos didelio pasišventimo ir darbo vyrus ir mes, anot Jablonskio, pasiraginsime aušriškai dirbti tautai ir tėvynei.

Darbas yra gražus, reikalingas, bet nelengvas. Vienam žmogui sunku būtų įvykdyti. Dėl to yra reikalinga parama. Tos paramos kun. Milukas ieško ir jų suranda. Žinoma, ji galėtų būti daug gausingesnė. Nežiūrint darbo didumo, mes neabejojame, kad kun. Miluko sumanymas bus įvykdytas ir tas bus daug nusipelnyta mūsų tautai. Kuo gausingiau kun. Miluko darbą paremsime, tuo greičiau ir geriau jis bus atliktas.

Tai tokiais reikalais mūsų spaudos veteranas lankosi Chicagoje.

VILNIAUS LIETUVIŲ KATALIKŲ PADĖTIS

Lenkų vyriausybė skaudžiai persekioja Vilniaus krašto lietuvius. Lenkinimo darbui panaudoja valdžios įstaigas, mokyklas, organizacijas ir spaudą. Bet ir to neužtenka. To krašto lenkintojai, turėdami vyriausybės paramą, ir dvasinę vyriausybę verčia per bažnyčias lenkinimo darbą dirbti. Dėl to lietuviai katalikai skaudžiai nusiskundžia. Vilniaus lietuvių spaudoje dažnai praneša, kad lietuviai kunigai yra siunčiami į baltgudžių parapijas, o lenkai, nemokantieji lietuviškai, į lietuvių. Lietuviams pamaldos jų gimtąja kalba naikinamos ir jie verčiami svetimąja kalba Dievą garbinti. Bažnyčioj ir mokykloj lietuvis, nemokąs lenkiškai turi klausyti lenkiškų pamokslų ir pamokų.

Tuo žvilgsniu padėtis darosi nebepakenčiama. Vienas kunigas "Vilniaus Rytojuje" rašo, kad kunigai, matydami daromas lietuviams skriaudas, net verkia. Jie mato, kad žmonės tolsta nuo Bažnyčios vien dėl to, kad mato lenkų daromas lietuviams neteisybes. Tuštėja bažnyčios, mažėja žmonių pamaldumas.

Ar nereiktų pagalvoti ir surasti būdus, kad užkirsti žmones skriaudžiantįjį darbą Vilniaus krašte ir išdėstyti visus tuos sunkumus Šventąjam Tėvui.

KARDINOLUI SUGRĮŽUS

Šiandien grįžo iš Romos J. Em. Kardinolas Mundelein. Romoje J. Em. minėjo savo vyskupavimo sidabrinį jubiliejų. Tuo pačiu kartu atliko kanoniškąją vizitą Šventąjam Tėvui.

Chicagos arkidiecezijos katalikai savo Ganytojo su išsilgimu laukė, kad jį pasveikinti jubiliejaus proga. Jie rengėsi savo Ganytojui pirkti brangiausių dovanų, tačiau jis pareiškė jų neimsiąs. Vietoj medžiaginių dovanų Jo Eminencija prašė tikinčiųjų, kad ta intencija jie atliktų misijas, kurios ir ėjo per ištisus metus šioj diecezijoj.

Šia proga dar kartą norime priminti, kad neseniai išėjo iš spaudos labai graži, iliustruota knyga, pavadinta "The First Cardinal of The West", kurią parašė Paul R. Martin. Tai yra labai graži 215 puslapių knyga, kurioj aprašomi J. Em. Kardinolo Mundelein didieji darbai Chicagos arkidiecezijoj. Tai yra vienas iš geriausių leidinių, šiais metais pasirodžiusių knygų rinkoje. Anglų kalbą vartojantiems patariame ją įsigyti.

• • •

Socialistai veda kovą su tikėjimu, išjuokia katalikų jausmus, niekina visą tą, kas tikinčiam yra brangu, šmeižia kunigus ir pyksta, jei kunigai drandžia tikintiesiems skaityti socialistų šlamštus. Kunigų yra šventa pareiga žiūrėti, kad katalikai neremtų savo sunkiai uždirbtais centais tos spaudos, kuri platina bedievybę.

Morkus

IŠ PO MANO BALANOS

Ražantėlis yra brangus daiktas lietuviui kaipo katalikui, bet da brangesnis kaipo lietuviui. Kuo Nemunas yra lietuvio kraštui, tuo ražantėlis jo dūšiai ir vaidentuvei.

Ištisais amžiais lietuvius germanai persekioja ir neigia. Visaip ir dažnai jų atsikratyti laiko negaišta. It tyčia, kiek kartų mėginta, tiek kartų nepataikyta.

Reikėjo laukti Gedimino. Šios pergalės vainikas jam tenka. Labai žingeidus įvykis.

Kaipo gudrus lietuvis, tuojau įsitėmija, jog atsikratyti germanų jėga jokiu būdu negalima. Baisi galybė. Ko nepajėgia nukirsti kardu ar nudurti jiešmu, tą atsiekia ilgesniu liežuviu visiems, o ypač popiežiui bemelnodami, jog jie tik stabmeldžius Kristaus avinykan varto.

Kad užbėgus už akių jiems, tik pagalvok, ką daro Gediminas!

Gerai, sako, jūs aukštai išauklėti žmonės. Lietuviai toli gražu ne jums lygūs. Eikš Lietuvon visi. Tik, kam jums vis taip kariauti? Vietoje keršto, štai, ve jums pasiūliu da geresnes sąlygas. Verskite kalnus, išlyginkite pakalnes; kasinėkite griovius, džiovinkite pelkes; rauskite kelmus, arinėkite dirvonus; rankiokite usnes ir valkūnus, nusėkite ma no žemę rudens ir pavasario sėliais. Tik pažiūrėkite į Lietuvos upes, ežerus, — kiek žuvies! Tik pažvelkite į Lietuvos miškus, — kiek juose gero! Statyba, sodai, keliai, mokslas tik tokių, kai jūs, ir laukia...

Šį sumanymą germanams nugirdus, iš nagų iškrito durtuvas, o liežuvis apsalo iki šiol da negirdėtu smaguriu. Iki da bar jų neapkęsta, o dabar ve su jais, kai su broliais besikalbama.

Gi iš šalies žiūrinčiam atrodė, jog, kur-kas daugiau krikščioniškos artimo meilės buvo stabmeldžio Gedimino krūtinėje, negu krikščionio germano širdyje.

Germanai nudžiugo, manydami apgavę necivilizuotą lietuvį; o Gediminas nudžiugo da daugiau gerai žinodamas prigavęs iki šiol neįveikiamą germaną.

Germanai manė, jog tokias minkštas sąlygas tik jiems Gediminas dainuoja. Ir dėl to gi su mielu noru sutinka. Visai ką kitą galvoja Gediminas. Ant tų pėdų apsisukęs tą patį sumanymą visiems anų laikų kultūringiems žmonėms išgarsina.

Reiškia, kas tik nori ir naudingu palikti galįs, lai Lietuvon traukia.

Ir pradėta eiti. Germanas vienas - kitas; o italai, anglai, o ypač rusai šimtais, tūkstančiais.

Ką nūnai daro Amerika, tą anuomet padarė Gediminas. Ir po šiai dienai Gedimino apgriuvusių "pilių" viršūnės da stūkso. Adomaitis, Petraitis, Simonaitis, Serapinaitis, — iš Italijos anuomet atpyškėjo; Muckus, Suckus, Struckus, — iš Anglijos; Zereškevičius, Kanisevičius, Valavičius, — iš Rusijos. Ir taip toliau.

Neilgai trukus germanai savo klaidą įsitėmijo. Bet jau pervėlu. Dabar jau ne Gediminas jų, o tik Gedimino jie klausyti turėjo. Jei ne, — rimbu!

Gi tuo tarpu doros visą dalyką atiduoda Pranciškonams, bet ypač Domininkonams.

Šieji vienuoliai pirmu kart, kai Lietuva stovi, pradeda tikrą Kristaus meilės evangeliją da pusiau stabmeldžiams lietuviams gąsdinti ir aiškinti.

Kitaip sakius, Domininkonai apgina Lietuvą nuo germanų ir duoda jiems laiko atsikvėpti ir grynai savo apšvietos lizdelį užmegsti.

Šių istorijos faktų šviesoje, tikram lietuviui ražantėlis pasidaro da brangesnis.

Vadinasi, lietuvis kalbėdamas ražantėlį turi akyse net dviejų rūšių paslaptis — dvasios ir tautos. Jį tikrai ir dievotai kalbėdamas turi patapti ne vien geresniu kataliku, bet ir uolesniu lietuviu.

Nežinau kaip kam, gi man ražantėlis nei biskį nepigesnis už Lietuvos vėliavą.

Ir da ne galas. Lietuvą carams bevaldant ir ypač spaudos netekus, kur Lietuva ir jos lietuviai būtų atsikliuvę, jei ne ražantėlis?

Ir taip mažai kam skaityti mokant, spaudai užsidarius, skaitymas visai pranyksta. Gal vienas iš šimto paskaityti moka.

Juk iš Amerikos laiškui atėjus, reikėjo ne tai, kad eiti, bet važiuoti, kad privažiavus mokantį perskaityti laišką.

Ačiū ražantėliui, lietuvis ir čia tautiškai nemiršta. Tamsios Lietuvos mamytės, nors daugiau gal ir nieko neišmanė mokėt ir kalbėt ražantėlį.

Ne vien pačios kalba ir gieda, bet ir savo dukteris jį pamylėti ir kalbėti ragina ir verčia.

Lietuvos neva tautiški chorai atsirado bažnyčiose. Tai čia, kur jaunimas subėgęs ir ražančių begiedodamas išganė ne vien dvasios, bet ir tautos dūšią.

Kaip apsisuki po plačią Ameriką, net šiurpas sukrato, kas mūsų tautiečių būrelyje daros. Be niekur - nieko tieji patys lietuviai, ką pirmiau už savo tikybą ir tautystę galvą guldė, dabar tik kai pypkės dūmą nupučia ir per nieką palaiko.

Ką daryti? Laikraščiai nuolatos pavojaus pasekas kėžo. Susirinkimai, seimai oratos šaukia. Rodos, ir patsai oras tais obalsiais aptemęs. Tai vienok galų gale jei kas, tai tik paprastas ražantėlis mūsų kankynę pratęs ir prailgins. Tėvai, motinos, jaunime, tverkitės už ražantėlio! Tai jau tik vienintėlis mūsų išganymas tautiškam laivui svetimos jūros uolą priplaukus.

KLAUSYK!

— Oi, Barbute! Oi, Barbute! Palauk!

— Na-gi, na-gi, ko tu taip, Elenuk, šauki?

— Oi, žinai ką? Šį vakarą aš buvau nuėjus į Moterų Sąjungos susirinkimą. Mane nusivedė Ona Bliuvienė.

— Na, o ką ten girdėjai?

— Oi, girdėjau daug gražių naujienų, kokių iki šiol nebuvau girdėjus. Ar žinai, Elenuk, tos sąjungietės, tai tikrai mandagios. Kaip jos gražiai susirinkime susiklauso.

— Na, tai ką tu, Barbut, manai apie tą Moterų Sąjungos organizaciją? Ar verta jon įsirašyti?

— Surprise, Elenuk, aš jau esu narė, aš esu sąjungietė; šį vakarą įsirašiau į pašalpos ir pomirtinės skyrių.

— Kiek tau, Barbut, reikės mokėti į metus, ir ką už tai gausi?

— Žinai, Elenuk, aš išviso mokėsiu (pagal savo metus) $6.50 į metus. O jei susirgčiau, gaučiau po penkis dolerius pašalpos į savaitę. Gi jei, neduok Dieve, numirčiau, tai mano mamytė gautų $150 pomirtinės. Negana to, žinai, Elenuk, Moterų Sąjunga kas mėnuo išleidžia savo laikraštį, kuriame telpa labai daug įdomių naudingų moterims dalykų.

— Na, tai gerai, Barbut, jei gu jau tu įsirašei, tai tikrai žinau, kad gera draugija ir kad verta jon priklausyti. Parėjus namo pasakysiu savo sesutei, mamytei, o ateinantį susirinkimą nueisime su tavim ir visos trys įsirašysime Moterų Sąjungon.

— Žinai, Elenuk, kai tu įsirašysi, tada mudvi būsime apaštalais tos organizacijos: eisime per namus prirašinėdamos kitas moteris ir mergaites, nes dabar eina naujų narių vajus ir įstojimas per pus numažintas.

— Gerai, Barbut, šiam kartui užteks. Pasikalbėsime kitą sykį. Good Bye. **N. N.**

Kovojantieji Bedieviai ir Pasaulinė Komunizmo Propaganda

Parašė **vysk. M. d'Herbigny**,
Pontifikalinės Komisijos "Pro Russia" pirmininkas

Vertė **Jonas Lobanauskas**

ĮŽANGA

I. Bedievių tiranija Sov. Rusijoj

Sovietų Rusijos antireliginės propagandos metodai pradeda būti žinomi ir Vakaruose. Nežiūrint neigimo kelių tikrai trumparegių keliauninkų, kurie, pastebėję Maskvos gatvėse dvasininką arba uždarytą bažnyčią, jau skelbia, kad religija Sov. Rusijoj yra laisva, yra aišku, kad milžiniškos valdžios pastangos teroro priemonėmis ir metodiškai sutvarkytos komunistinės jaunuomenės (komsomolo) pagalba siekia trumpiausiu laiku galutinai eliminuoti religijos, ypač krikščionybės įtaką (**Le front antireligieux en Russie Sovietique**, 1929 m. balandis - lapkr.; **La gerre antireligieuse en Russie Sovietique**. 1929 m. gruodis ir 1930 m. sausis (Paris, ed. Spes, 1930). Žiūrėti galop straipsnį **la persecution dominue-t-elle en Russie?** žurnale **Revue des Deux Mondes**, 1930 m. liepos 15 d.). Be abejojimo, joks visiško religijos išnaikinimo penkmečio planas nebuvo Rusijoj paskelbtas, nors Paryžiuj išeinąs rusų laikraštis Pasliędnije Novosti 1932 m. spalių m. 2 d. ir būtų paskelbęs, kad 1932 m. gegužės 15 d. Stalinas, Dechterevskis, Jaroslavskis, Kaganas ir Lobaševskis yra pasirašę dekretą, kuris turi 118 paragrafų ir yra padalintas į penkis skyrius. Tačiau nepaslaptis, kad kovojantieji bedieviai per antrąjį penkmečio laikotarpį savo darbe turi vadovautis smulkiai nustatyta programa. Žiūr. Maskvos Bezbožnik'e 1932 m. spalių 31 d. (nr. 50) straipsnį "Kariaujančio ateizmo penkiolika kovos metų". Kiek mažiau žinoma toji pasaulinė propaganda, kurią kantriai ir metodiškai varo kovojantieji Maskvos bedieviai išnaikinti religijai visame pasaulyje. Pradėjus tą propagandą kiekvienoj šaly nuo 1930 metų, jos vedėjams 1932 metų spalių mėn. yra įsakyta išspausti iš jos ko daugiausia laimėjimų.

II. Pasaulinė bedievių vizija

"Religijos likvidavimo" planas, Maskvoje moksliškai studijuojamas, yra tapęs nuolatiniu dienos klausimu. Nesitenkinama tik bendrų gairių nurodymu, bet kiekvienam kraštui yra smulkiai žymimos sekmingiausios kovos priemonės; Maskvoje specialios seminarijos rengia tos propagandos misijonorius — rengiamasi antireliginei propagandai, atsižvelgiant į kiekvieno krašto ir kiekvienos tautos konkrečias sąlygas.

(Daugiau bus)

Laikui bėgant-viskas keičias

(Atsiminimų bruožai)

(Pabaiga)

Dabar Telšiuose vėl ramu. Kur tik neisi, visur lietuviai ir visur savi žmonės. Nukentėję nuo sunkaus vokiečių jungo žmonės pradėjo krutėt, dirbt, bet su džiaugsmu, nes žino, kad dirba ne svetimtaučiams, o saviškiams. Koks tai linksmumas ir malonumas apima žmogų, atsiminus kiek iškentėjus, kiek išvargus ir galų gale vėl susilaukus savo senelės Lietuvos atsikėlimą iš kapų. Oi!... kaip džiaugtus vaikas, kad atsikeltų jo motina ar tėvas...

Išeina artojas pavasarį į lauką ir dainuoja: "Lietuva tėvynė mūsų, Tu didvyrių žemė" ir kitas lietuviškas dainas, o ten aukštai iškilęs vėversėlis jam linksmai pritaria. Kaip gražu, kaip ramu!... Dirbk ir norėk žmogau gyventi ilgai, ko ilgiausiai.

Ateina vasarėlė ir negali žmogus savo džiaugsmų išreikšt: čia ežeras Mastis guli po Telšių kojomis. Už jo didelis žalias gojus. Kiek įvairių paukštelių, kiek vabalėlių ir plaštakėlių — margasparnėlių, oi!... kiek... kiek!..

Išplauki vasaros vakarą laiveliu vienas ant ežero ir paskęsti įvairiose svajonėse. Kaip ramu... Atsiguli žiūri į dangų į mėlynę neišmatuojamą mėlynę... ir skaityk žvaigždeles. Ar suskaitysi?!... Užmiršti visus savo vargus, nuliūdimus ir svajoji, svajoji: kaip pirma buvo, kaip viskas gamtoj keičias, mainos... Rodos, kad nesenai čia valdė rusai, vokiečiai, o dabar vėl laisvas... Kaip tai viskas greit prabėgo, tarytum, tą visą matai sapne ir tas vis akyse pinas...

Laikas, koks jis greitas ir kaip greitai bėga, kad negali jo pastebėt.

Esi dabar, žmogau, laisvas. Tos laisvės nepamesk. Žinok, lietuvi, kad nuo tavęs priklauso visas Lietuvos gyvenimas...

Paris Paruklis

Lietuvių Mokyklų Ateitis Amerikoje

(Kun. J. Simonaičio referatas, skaitytas Federacijos 24 kongrese)

Tēma bus svarstoma šiuo būdu:

1. Dabartinė padėtis, su palyginimais.
2. Ateitis:
   A—Amerikos valdžios atvėju.
   B—Amerikos Episkopato atvėju.
   C—Lietuvių Išeivijos Amerikos atvėju:
      1. Komunistų akyse;
      2. Tautininkų akyse;
      3. Katalikų akyse;
3. Išvados veikimui.
4. Konkretus Federacijos Veikimas.
5. Užbaiga.

Svarstant tokį svarbų klausimą, kaip lietuvių mokykla Amerikoje ir jos ateitis, labai paranku bus turėti šiokį-tokį konkretų vaizdą apie jos padėtį šiandien, nors ir trumpiausiu būdu. Čia išimtinai imsime domėn tiktai pradžios, parapijines mokyklas. Nesigilinant į mokyklų judėjimo istoriją, nes tai dar studijų dirva, pastebėsime aiškų šio žiedo užsimezgimą mūsų išeivijoje jau 1905 m.

Greta su bažnyčiom, auga mokyklų skaičius, žinoma, netaip žymiai. Kol kas mes neturime nuosavo lietuviško centro, kuriame būtų galima rasti tikras žinias apie mokyklas ir jų gimininga faktorių statistikos būdu; į kurį suplauktų visos šios žinios iš mokytojų centrų, kame galėtų publicistai ir visuomenės vadai tuojaus pajusti pulsą visuomenės krypties ir žinotų tikrą mokyklų padėtį išeivijoje. Tuo dalyku susirūpino Kunigų Vienybės organizacija ir paskyrė tris pedagogus iš savo tarpo siekti šio uždavinio. Visvien, kad ir tos instancijos neturėdami, kreipiamės prie šaltinių, kad ir antraeilių; nors dažnai jie teikia nepilnų žinių, visgi geresnių kol kas nėra. Sekančias žinias semiame iš "Catholic Directory 1933" (kur yra surinkta žinios 1932 metuose ir kurios greičiausiai nušviečia padėtį tik 1931 metų) ir United States Federal Census, 1930 m. Tais šaltiniais remdamies, pastebime mokyklų ir bažnyčių augimą ir proporcijas. Čia pastebėsime nuolatinį augimą mokyklų ir mokytojų kiekvienam mete iki 1933 m. Su mokiniais-gi, kita pasaka. Mokinių skaičius pasiekė savo viršūnę 1926 m. su 12,128: nuo to laiko iki paskučiausių davinių tas skaičius **progresyviai ir nelemtu nuolatumu per 7 metus, krinta žemyn** nežiūrint kad nuo tų 1926 m. mokyklų skaičius **priaugo 6-ioms, ir būrys mokytojų padidėjo ant 72-jų.** Mokinių skaičius yra **šiandien (1933 m.) mažesnis 418 vaikų, negu 1923 m.**, kada būta 6 mokykloms ir 130 mokytojoms mažiau, negu dabar.

Archivyskupija	Parapijos	Mokyklos	Sesutės	Pasaulinės	Mokiniai
Baltimore, Md.	1	1	7		160
Boston, Mass.	6	1	8	1	179
Chicago, Ill.	12	11	95	2	3,127
Cincinnati, O.	1				
Milwaukee, Wis.	5	1	4		83
New York, N. Y.	1				
Phila., Pa.	18	5	42		1,453
St. Louis, Mo.	1				
Vyskupija					
Albany, N. Y.	5	1	3	2	112
Belleville, Ill.	1				
Brooklyn, N.Y.	5	1	9		350
Buffalo, N. Y.	1				
Cleveland, O.	4	1	7	3	485
Detroit, Mich.	3	2	8		315
Erie, Pa.	1	1	5		125
Ft. Wayne, Ind.	2	2	8		168
Gr. Rapids, M.	3	1	9		304
Harrisburg, Pa.	2	1	8		307
Hartford, Conn.	1	2	26	1	1,004
Manchester, N.H	1				
Newark, N. J.	6	1	9		648
Omaha, Neb.	1	1	4		141
Peoria, Ill.	4				
Pittsburgh, Pa.	7	2	8		304
Providence, R.I.	1				
Rochester, N.Y.	1	1	4		170
Rockford, Ill.	1	1	4		98
Scranton, Pa.	18	1	10		392
Sioux City, Iowa	1				
Springfield, Ill.	1				
Springfield, Mass.	4	1	13		435
Superior, Wis.	1				
Syracuse, N. Y.	2				
	127	39	291	9	10,362
(1) Su 14 misijomis					

Reikia susidomėti

Tokie daviniai verčia mus kreipti dėmesį į mūsų mokyklų ateitį. Ligšiol plačioji visuomenė rūpinosi parėmimu Vienuolynų Centrų ir mažai buvo kreipta dėmesio kaip ji galėtų prisidėti prie sustiprinimo vietinių parapijinių mokyklų, kurios, jei nusilpnės, pats gyvasai tikslas, dėl kurio įsisteigė seselių vienuolynai bus neatsiektas ir tos pajėgos gali būti nukreiptos į visai nelietuviškas sritis. Mokyklų pagrindas buvo ir yra parapijos klebonas, kuris dažniausiai savo vyskupo raginamas, įsteigė mokyklėlę, nežiūrint, kad dažniausiai parapijonai visai šaltai į tą dalyką žiūrėjo. Užlaikymas krito ant tų tėvų pečių, kurie leido savo vaikelius į lietuviškas mokyklas. Retas atsitikimas, kad tos apskrities visuomenė prisidėjo prie to darbo. Ne vienos parapijos klebonas ne savo laiku pražilo, kuriam būtu buvę kur kas lengviau išvesti parapijos finansus, jei būtų neturėjęs mokyklos. Žinoma, tikybos ir tautos dvasiniai dividendai labai suramina idealingą sielą ir priduoda spėkų toliau išvargti, bet ekonominis spaudimas yra konkretus, kuris galutinai gali net priveikti. Ačiū Dievui, dar neteko girdėti, kad kuri nors mūsų mokykla turėtų užsidaryti delei sunkių aplinkybių, bet visuomenė neprivalo laukti tos valandos.

J. V. Valdžia ir Tikyba Mokyklose

Svarstant apie ateitį, reikia turėti galvoje du dalykus, kurie turi ryšius su mokyklomis, būtent J. V. valdžia ir išeivių visuomenė. Kiekvieno krašto valdžia rūpinasi mokyklomis ir jas prižiūri, nes jose yra nustatoma pilietybės žaliava ir turi teisę tvarkyti taip kad išauklėti idealų pilietį, vienok netaip kad įžeistų gimdytojų teises, kurios iš prigimties reikalauja, kad tėvai nuspręstų kaip ir kokiu būdu jų sūnūs-dukterys bus auklėjami. **Svarbiausi dalykai šiame atvėjyje yra tikyba ir kalba.** Neperseniai Oregon valstybėje tikybos klausime iškilo incidentas, kur buvo išleisti įstatymai, visiškai uždraudžianti parapijines mokyklas, kur dėstoma dogma ir mokslas kurios nors tikybos. Tas incidentas yra bemaž visų gerai žinomas, todėl kad Katalikų Bažnyčia stropiai kovojo su pasikesinimu ant jos mokyklų, ir spauda buvo pilna žinių, ne tik katalikiška, bet ir kasdieninė, pasaulinė.

(Daugiau bus)

Dr. K. Trutz

Apie Vaisių Sultis

Šiandien jau plačiai kalbama apie natūralų vaisių vartojimą, jų sulčių nepaverčiant alkoliniu vynu, t. y. neraugi-nant. Anksčiau buvo kitaip. Senų pažiūrų žmonės manė, kad vaikams naudinga duoti saldaus alkolinio vyno arba salyklinio alaus. Ilgainiui mokslas nustatė, kad alkoliniai gėrimai kenksmingi ne tik vaikams, bet ir visiems žmonėms. Tikrasis vaisių sulčių ir grūdų maistingumas gaminant alkolį juk visai sunaikinamas.

Kartą viena grafienė atnešė pas kun. Kneipą du vaikus, 6 ir 7 metų amžiaus, kurie savo išsiplėtojimu prilygo 2-3 metų vaikams. Ištyrus priežastį, pasirodė, kad jau vienerių metų vaikams rūpestinga motina davė raudonojo graikų ir ispanų vyno. Už tai vaikai ne tik negalėjo sutvirtėti, bet dar visai sumenko.

Visi žinome, kaip maistingi yra švieži vaisiai. Švelniausiomis šaknelėmis įsiurbiama iš drėgnos žemės druska yra nuo stabiu būdu sukraunama į lapus ir žiedus, o iš čia perkraunama į vaisius. Iš oro gausiai paimama angliarūgšties, kuri lapuose paverčiama į puikų cukrų. Saulės spinduliams veikiant pagaminama baltymų, riebalų ir daug kitų medžiagų. Tuo būdu vaisiai kiekviename cukraus ar krakmolo grūdely slepia tą gaivinančią jėgą, kurią mes vadiname vitaminais. Tyros vynuogių ir kitų vaisių sultys turi labai daug brangaus maisto, kuris gaivinančiai veikia kūną.

Rauginimo būdu iki šiol buvo bandoma išlaikyti vaisių ir vynuogių gaivinanti jėga ilgesnį laiką. Tačiau žmonės apsigavo rūgimui bei pūvimui sukelti vartodami mielių grybelius, biauriausius iš visų parazitų. Mielės suskaldo vaisių cukrų ir pagamina nuodingų produktų, alkolio etilį. Šis biaurus grybas kaip kipšiukas apgaudinėja žmones. Jis, sunaikinęs maistingumą, gėrimui suteikia erzinantį skonį ir tariamą stiprumą, kuris apgaulingas.

Vis dėlto kiek daug jėgų su naudojama alkoliniams gėrimams gaminti! Plačią alaus bravorų, degtinės varyklų ir vyno dirbtuvių industrija dar papildo daugybė šeimininkių, kurios su dideliu rūpestingumu ir uolumu maišo mieles į sunkiai užaugintų savo soduose vaisių sultis. "Pigus naminis gėrimas, kadangi patys pasigaminame, nė kiek nekenksmingas", daugelis sako, visai nežinodami, kad pačių padarytas uogų vynas daugiau alkolio turi, negu pirktas praskiestas vynas. Teisingai prisipažino viena motina: "Tikrai, sekmadienį mes savo uogų vyno išgeriame, namuose nėra ramybės. Tėvas visai suglemba, vaikai būna neramūs ir rėkia, o aš pati baruosi".

Kaip pasigaminti gero gėrimo? — Neraugintų vaisių vartojimo būdas visai gerai išsprendė šį klausimą. Jau anksčiau ilgai virindami žmonės padarydavo vaisių sultis negendamas, nors daug maistingumo sunaikindavo įvairiais chemikalais, kaip vyno akmeniu, salizilio rūgštimi ir kt. medžiagomis, kurios turėjo sultis apsaugoti nuo gedimo. Dabar jau pasisekė įvairiais būdais užvirinus iki 70—75 laipsnių sultis sterilizuoti ir taip išlaikyti visą jų maistingumą. Geriausiai vaisių maistingumas būtų apsaugojamas, jei visą darbą būtų galima atlikti šaltu būdu, nevirinant.

Nereikia rūpintis, kad taip vaisius vartojant vynininkai būtų labai nuskriausti. Tegul jie tik pakeičia savo gaminimo būdus, kaip jau daugelis sėkmingai padarė. Vieno miestelio prie Reino pastaraisiais metais visi vynininkai skundėsi, kad beveik nieko iš savo pagaminto vyno nepardavė. Tik vienam vynininkui, kuris gamino neraugintas vynuogių sultis, gerai sekėsi.

Kiek vargo ir skurdo pranyktų, jei pasisektų plačiausioms masėms įpiršti bealkolinius gėrimus. Dėl to visi stenkimės, kad visas galvojimas rūpestingumas, vikrumas, skoningumas būtų panaudotas gamybai skanių bealkolinių gėrimų. Tokiu būdu išlaikysime ne tik sveiką, saulės išugdytą energiją, bet atnešime savo tautai džiaugsmo taurę, kurią ji išgėrusi iki dugno paskui nedejuos, nesirgs ir neskurs.

ŽIŪRINT PRO DELNĄ

Sviete dabar, kaip visi matome ir girdime, labai nespakaina. Visur vainų vėjai pučia. Visos švietavų vainų mečkės, sakoma, randasi Juropoj. Neseniai vos-vos nepasiekė parako viena tokių mečkių uždegta Austrijoj. Dar kita mečkė uždegta Jugoslavijoj ir Francijoj. Ar jos sudegs nepasiekusios parako, dar nėra šiur.

Šią savaitę ir Amerike vos-vos neužsidegė vaina. Lošiant paskutinį šių metų beisbolo gėmį Detroite, "kardinolų" filderis Medwick slisdamas į tretį beisą paskrečino koją Owen'ui, "tigrų" trečio beiso sargui. Owen'as pakėlė paskrečintą, be kraujo, koją, parodė ją karštiems Detroito fanams ir tie, be jokių vainos paskelbimo ceremonijų, pradėjo Medwicką orendžiais, bateliais ir šiušais bombarduoti. Karingumas detroitiečių dar labiau pakilo, kai "kardinolų" filderiai pradėjo orendžiais praktikuotis ir nusilupę valgyti. Policijai ir beisbolo disciplinarui džiodžiui Landis'ui vainą su laikius vietoje, dabar "kardinolų" bombardavimas eina per gazietas.

Visos tos rokundos, žinoma, eina dėl skoro. Jei "tigrai" būtų turėję didelį skorą, Detroito fenai nieko nebūt sakę, jei "kardinolai" vienam, kitam "tigrų" beismenui būt ir koją nulaužę.

Mano slaunus delnas viroži-ja, kad ir fordukų karalius Henrikas I per paskutinį beisbolo gėmį sėdėjo bakse su nespakaina širdimi. Jis buvo paklojęs $100,000 tikrų Dėdės Samo pinigų brodkestinimui visam svietui septynių "kardinolų" su "tigrais" beisbolo gėmių. Jis tikėjosi Detroitui karūnos.

Jei aš stovėčiau Henriko šiušuose, tuos pinigus būčiau paveręs bedarbių valgydinimui "savo karalystėj" per žiemą. Beisbolo skorus būtumėm ir iš gazietų sužinoję. Tokį Henriko žygį negalima skaityti už sportišką, onoravą ir razumną.

— Martynai, už savaitės sueina 25 metai nuo mūsų vestuvių. Gal šioms sukaktuvėms kiaulę papiausime? — tarė žmona savo vyrui.

— Kuo gi čia kiaulė kalta?!..

$1,000,000.00 PASKOLOMS ANT PIRMŲ MORGIČIŲ

Nuošimtis tik už likusią sumą, ant lengvų atmokėjimų nuo 5 iki 20 metų. Įstojimą ir jokių bausmių nereiks mokėti.

Įstok į šią draugiją sistematiškai taupyti pinigus. Draugija moka dividendą nuo 4% iki 6% kas 6 mėnesiai. Taupymo skyrių gali pasirinkti, pavyzdžiui: ant $1000.00 gali mokėti po $5.00 į mėnesį arba po kiek nori, kolei sumokėsi $1000.00. Draugija mokės dividendą už sumokėtą sumą.

Ši Draugija yra po U. S. Government priežiūra ir Valdžia deda pinigus į šią Draugiją. Dėl platesnių žinių kreipkitės į Draugiją.

STANDARD FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2324 S. LEAVITT ST.
Tel. CANal 1678
JUSTIN MACKIEWICH
Raštininkas

P. CONRAD
FOTOGRAFAS
Atsidarė nuosavą, moderniską studio su Hollywood šviesomis.
420 WEST 63rd ST.
Englewood 5840—5883

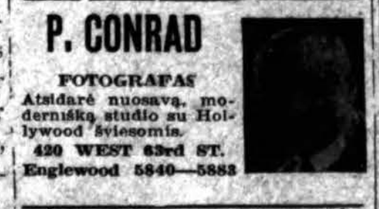

Crane Coal Co.
5332 So. Long Ave.
Chicago, Ill.
TEL. REPUBLIC 8402

Katrie perkate anglis iš draiverių, siuskitė juos į CRANE COAL CO. Gausite geresnes anglis už mažiau pinigų.

INSURANCE NOTARY PUBLIC

B. R. PETKIEWICZ & CO. MORTGAGE BANKERS

PERKAM LIETUVIŠKUS BONUS

REAL ESTATE — SIUNCIAM PINIGUS Į LIETUVĄ
LAIVAKORČIŲ AGENTŪRA
Prisirašykite į Mūsų Spulką. Teisingumu Pamatuotas Biznis
2608 WEST 47th STREET Tel. LAFayette 1063

Naujoj Vietoj
Tumonis Coal Co.
12100 So. Halsted St.
Telefonai:
Pullman 8296 ir 8092

ALEX ALEŠAUSKAS and SON

Furniture and Piano Movers
Seniausias Lietuvis Moveris Chicagoje
7100 SO. TALMAN ST.
7128 SO. ROCKWELL ST.
Tel. REPublic 5099-6051
Mes parduodam anglis žemiausiom kainom. Pocahontas M. R. $7.00 tonas.

DIENRAŠČIO "DRAUGO"
25 METŲ JUBILIEJAUS
PAMINĖJIMAS
LAPKRIČIO-NOV. 18 D., 1934
LIETUVIŲ AUDITORIJOJ, 3133 South Halsted Street

DETROITO LIETUVIŲ ŽINIOS

ŠV. ANTANO PARAPIJA

SPALIŲ 9 PAMINĖTA

Rūpesčiu kun. I. F. Boreišio, spalių 9 d. buvo paminėta.

Spalių 7 d., bažnyčioj per mišparus ir per pamokslą kun. Boreišis priminė, kad jau 14 m., kai Vilnius kenčia po svetimu jungu, kad šimtai Lietuvos sūnų yra žuvę kovojant už Lietuvos sostinę ir kvietė šiūdesio dieną visus susirinkti į bažnyčią, pasimelsti už žuvusius ir paprašyti Aukščiausiojo grąžinti sostinę Vilnių, kur būtų galima Aušros Vartų Panelę Šv. laisvai, savo kapa, garbinti.

Žmonės paklausė; prisirinko pilna bažnyčia ir karštai meldės.

Mūsų dvasios vadas, kun. I. F. Boreišis, nepraleidžia nepaminėjęs nei vienos svarbesnės progos. Jo širdis gailestinga ir atjaučianti, ir šimtus pas save traukianti, ypač dabar, kai visa savo akimis pamatė, nuvykęs į Vilnių, kaip yra persekiojami ten lietuviai. Nietados, sakė, negalėsiąs užmiršti skriaudžiamųjų tautiečių.

Juozas Kilikauskas, L. Vyčių veiklus darbuotojas, išvažiavo į ūkį pas K. Daunorą į Custer, Mich. Žada per žiemą čylame kampely laisvai laiką praleisti.

Visą laiką pusėtinai dar vis dirbo Paking House, bet šią savaitę daugelį darbininkų atleido.

Automobilių dirbtuvės irgi nažai kruta. Kai kurios mažos dirbtuvės gerai dirba. Patartina iš kitur nevažiuoti čia darbo ieškoti.

Detroito — Tigers, St. Louis — Cardinals susikibus už pasaulio čempijonatą, Detroito mieste įvyko didžiausias triukšmas, ypač apie Navin Field negalima buvo nei praeiti, nei susikalbėti. Gatvės buvo užtvinusios žmonėmis, automobiliais. O tas riksmas — visuose kampuose, gatvėse; žmonės būriais klausėsi radio. Daugelis dirbtuvių turėjo įtaisę radio. Kur tik pasisukai, visur visi buvo užsiėmę beisbolo rezultatais. Kai kurie per naktį Navin Field miegojo, kad gavus pamatyti žaidimą. Tai į ką visų mintys buvo nukreiptos. O kiek pinigų išleista? Kiti nuo valgio nutraukė, kad tik pamatyti žaidimą.

ŠV. JURGIO PARAPIJA

Spalių 14 d., 7:30 v. v., Šv. Jurgio parapijos svetainėje choras, vedamas art. J. Čižausko, rengia didelį koncertą, paminėjimui lietuvių muzikos tėvo a. a. Juozo Naujalio.

Programa susidės iš velionio kompozicijų. Choras taip pat išpildys ištraukas mišių, kurias velionis specialiai parašė Eucharistiniam Kongresui.

Koncerte žada dalyvauti keletas muzikų, kurie mokinos muzikos pas Juozą Naujalį.

Pereitą sekmadienį Birutės darže įvyko paskutinis parapijos piknikas. Žmonių buvo suvažiavę daug. Atsilankę linksminosi visą dieną.

Tylutė

NAUJI MIŠPARAI

Komp. J. Žilevičius parašė naujus 40 val. atlaidams mišparus. Fisher firma, kuri yra viena didžiausių ir geriausios muzikos leidėjų, paėmė mūsų gerb. komp. J. Žilevičiaus mišparus išleisti. Džiaugiamės, kad mūsų kompozitorių muzika jau įeina į pasaulinę rinką.

K.

CICEROS ŽINIOS

Jaunimas, norintis įstoti į Dramos klūbą, tėmykite "Pranešėją" šį sekmadienį. Jame bus pažymėta, kokią dieną laikysime susirinkimą.

A. W. Bartush, mūsų fotografas, geras parapijos rėmėjas. Mes, lietuviai, užmirštame savo biznierius. Bartush atlieka darbą gražiai ir prieinama kaina.

Remkime savuosius.

Lietuvių Demokratų klūbas suorganizuotas iš naujo. Geri vadai laikys vienybę tarp narių ir duos progos klūbui augti. Neužilgo klūbas rengs balių. Diena bus pranešta vėliau.

Neužmirškite lankyti parapijos bazarą. **L.E.N.**

Dr-ja Šv. Motinos Dievo Sopulingos rengia metinę vakarienę, sekmad., spalių 28 d. parapijos svetainėj. Pradžia 7 val. vak.

Per vakarienę bus duodama dovanos toms narėms, kurios išbuvo draugijoje 20 metų ir neėmė pašalpos, taip gi ir toms, kurios išbuvo 10 metų ir neėmė pašalpos.

Komisija: M. Paseckienė, A. Šušienė ir A. Rimkienė gražiai darbuojasi, platindamos tikietus.

Kviečiame visus atsilankyt, nes bus skani vakarienė ir labai graži programa. **A.M.G.**

AMERIKOS SPAUDA APIE ARĖJĄ VITKAUSKĄ

Didelis Detroito dienraštis "The Detroit News" savo sekmadienio laidos literatūros ir įvairybių paveiksluotame priede išspausdino Arėjo Vitkausko atvaizdą ir straipsnį apie lietuvius ir Vitkausko darbus. Paminėta lietuvių trečia dalis Amerikoje, lietuvių daugiau Čikagoje už Kauną, pasaulinės automobilių dirbtuvės Detroite, įspūdžiai iš Detroito Meno Instituto.

VIETINĖS ŽINIOS

MŪSŲ KLEBONO PAGERBIMAS

So. Chicago. — Spalių 4 d. išpuolė gerb. mūsų klebono kunigo Pranciškaus J. Vaitukaičio vardadienis. Iš ryto buvo malonu būti Šv. Juozapo bažnyčioje, kur 8 val. pats gerb. klebonas laikė šv. Mišias prie gražiai gyvomis gėlėmis išpuošto altoriaus. O dar maloniau buvo matyti, kaip per šv. Mišias daugelis pamaldžių žmonių ir mokyklos vaikučiai ėjo prie Dievo Stalo ir priėmė šv. Komuniją, aukodami savo mylimo klebono intencijai. Net pats klebonas, kaip patirta, buvo labai susijaudinęs, nes po šv. Mišių maloniai prabilo į žmones ir nuoširdžiai visiems dėkojo už gausią dvasiškąją auką.

Po Mišių susieita į parapijos svetainę, kur mokyklos vaikučiai išpildė gražią ir įspūdingą programą. Kiekvienas iš vaikučių turėjo raidę ir vaizdavo: 'Linksmųjų Vardinių!' Be to, kiekvienas vaikutis išreiškė savo linkėjimus gerb. klebonui. Tai buvo be galo įspūdingas ir reikšmingas vaizdas, kurio klebonas ilgai nepamirš ir atmins.

Tą pačią dieną parapijos klebonijoje buvo surengti pietūs lietuviams kunigams, kurie suvažiavo pasveikinti mūsų kleboną. Pietavo iš viso 25 kunigai. Mūsų klebono vardadienio, 15 metų kunigavimo ir 20 metų literatūrinės darbuotės proga kalbėjo šie kunigai: Prelatas kun. M. Krušas, J. Paškauskas, H. Vaičūnas, J. Jakaitis ir kiti. Taip pat kalbėjo ir "Draugo" redaktorius L. Šimutis.

Tą dieną mūsų klebonas gavo daug telegramų ir laiškų su nuoširdžiais linkėjimais ir sveikinimais. Taip pat gavo ir gražių dovanų. Čia ypatingai reikia pažymėti, kad mūsų klebono pasiaukojimas ir uolumas ieškoti pašaukimų veltui nenuėjo. Tai visa seselės Kazimierietės gražiai įvertino, prisiųsdamos gerb. kunigui Pranciškui J. Vaitukaičiui 10,374 dvasinių gėlelių pluošteles, kurias sudėjo iš maldingų gerb. kunigo Pr. J. Vaitukaičio intencijai aukojimų, būtent: šv. Mišių išklausymo, šv. Komunijos priėmimo, šv. Rožančiaus atkalbėjimo ir k.

Parapijos Pranciškų Bankietas

Sekmadienį, spalių 7 dieną, lygiai 7 val. vakare, įvyko Šv. Juozapo parapijos visų Pranciškų nepaprastas bankietas, kad pagerbti savo mylimą kleboną. Vakarienė buvo šauni ir nepalyginama. Ją baigiant, išpildyta graži programa. Pirmučiausiai mokyklos vaikučiai pakartojo įvykusį vaizdą: 'Linksmųjų Vardinių'. Po to buvo rinktinos dainos, kurias pirmutinė dainavo Garuckaitė, akompanuojant parapijos vargonininkui K. Gaubiui. Taip pat dainavo Šv. Juozapo parapijos choro sikstetas. Ant galo tris gražias dainas dainavo dainininkė Elena Rakauskienė, akompanuojant Skiriūtei.

Kadangi šis Pranciškų bankietas buvo mūsų parapijos klebono pagerbimui vykdomas dėl jo dviejų sukakčių, būtent, 15 metų kunigavimo, 20 metų literatinės darbuotės, prie to ir vardinių, ta proga buvo pavesta žymioms kalboms. Įspūdingai kalbėjo: D-ras Rakauskas, adv. Grišius, kun. Mačiulionis ir kiti. Gale kalbėjo pats gerb. klebonas kun. Pranciškus J. Vaitukaitis, nuoširdžiai visiems dėkodamas už malonų ir garbingą pagerbimą; taip pat dėkojo ir už gražias dovanas.

Po vakarienės, prie smagios muzikos tęsėsi pasilinksminimas iki vėlumai. Ir visi, kurie atsilankė, gėrėjosi ir buvo patenkinti.

Kito tokio žavaus ir įspūdingo bankieto ir pasilinksminimo Šv. Juozapo parapijoje dar nebuvo lygaus ir tur būt ilgai nebus. Visiems parapijonims ir atsilankiusiems buvo be galo smagu minėti parapijos Pranciškų vardines, o dar maloniau buvo pagerbti visų mylimą ir populiarų Šv. Juozapo parapijos kleboną, mūsų išeivijos atsidavusį darbuotoją, visuomenininką, literatą, vadą, labdarį, ganytoją ir apaštalą. **Rikių Antanas**

PERMAINĖ PAVARDĘ

Bridgeport. — Praėjusį sekmadienį Juozapina Katauskaitė permainė savo pavardę. Iškilmingas šliūbas įvyko Šv. Jurgio parap. bažnyčioj 2 val. popiet. Šliūbą suteikė gerb pralotas. Kadangi nuotaka buvo narė parap. choro, tai choras su Pocium priešakyje gražiai patarnavo šliūbo metu. Susirinkusiai miniai siurprizu buvo tai Malvinos Dulevičiūtės solo. Ši plačiai žinoma dainininkė dabar nesisuka lietuvių tarpe, o randasi garsiojoj Šv. Bernardo ligoninėj, kur eina slaugės mokslus. Taigi per šliūbą savo įspūdingu giedojimu bridgeportiečius labai nustebino. Nustebino ir tuo, kad ji geriau pagiedojo, negu seniau. Mat Malvina priklauso prie ligoninės koplyčios choro ir savo balsą labiau ištobulino. Už gražų pagiedojimą ji gavo nuo nuotakos gražią dovaną. **Rap.**

PLATINKITE "DRAUGĄ"

Tel. LAFayette 3057
DR. A. RAČKUS
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
X—SPINDULIAI
3051 West 43rd Str.
(Prie Archer Ave. netoli Kedzie)
Valandos: nuo 2 iki 8 val. vakaro
Seredomis ir nedėliomis pagal sutartį

Ofiso Tel.: LAFayette 3650
Rez. Tel.: VIRginia 0669
DR. V. E. SIEDLINSKIS
DENTISTAS
GAS X-RAY
4143 ARCHER AVENUE
Kampas Francisco Ave.

DR. VAITUSH, OPT.
LIETUVIS
OPTOMETRICALLY AKIŲ SPECIALISTAS
Palengvina akių įtempimą, kuris seti priežastimi galvos skaudėjimo, svaigimo akių aptemimo, nervuotumo, skaudamą akių karštį, atitaiso trumparegystę ir toliregystę. Prirengia teisingai akinius. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektra, parodančia mažiausias klaidas. Specialė atyda atkreipiama į mokyklos vaikus. Kreivos akys atitaisomos. Valandos nuo 10 iki 8 v. Nedėlioj nuo 10 iki 12. Daugely atsitikimų akys atitaisomos be akinių. Kainos pigiau kaip pirmiau.
4712 SO. ASHLAND AVE.
Phone Boulevard 7589

25 METŲ PRITYRIMO
Pritaikyme akinių dėl visokių akių. Ekspertas tyrimo akių ir pritaikymo akinių.

DR. JOHN SMETANA
OPTOMETRISTAS
1801 S. ASHLAND AVENUE
Platt Bldg., kamp. 18 st.
2 aukštas
Pastebėkit mano iškabas
Valandos nuo 9:30 ryto iki 8:30 vakaro. Nedėliomis nėra skirtų valandų. Room 8.
Phone Canal 0523

Ką Kino ŽVAIGŽDĖS Iš Tikro Rūko

APLANKYKITE didžiųjų Hollywood žvaigždžių namus, ir pažiūrėkite, jųjų cigaretų dėžutes. Visuomet Japonų tarnų dapildyti ir neatmainomai rasite pakankamai OLD GOLDS. Stovėkite šale šių žvaigždžių kuomet jie perka cigaretus Brown Derby, Ambassador arba Roosevelt pasilinksminimo vietose ant Hollywood Bulvaro ir pasiklausykite ko jie prašo. Vardą, kurį tankiausiai girdėsi, tai OLD GOLD. Jų gyvenimas nepaprastai pilnas. Jie perka kas jiems patinka — gerus drabužius, gerus automobilius ir gerus cigaretus.

Jokis paslapties nėra apie OLD GOLD'ų pasižymėjusį gerklei - palengvinimą. Jų geresnės kokybės tabakas... tik tiek. Queen-leaf tabakas, iš paties vidurio augalo lazdos. Saulės prinokintas, naminis ir Turkiškas tabakas. Sendintas ir džiovintas taip, kad pasiekia jumis taip švarus, kaip pati saulė, kuri išaugino jį.

OLD GOLD yra kaip pasitikimas draugas; niekuomet jūsų neapleidžia. Kasdieną OLD GOLDS yra vienodo tobulumo švarumu, gerklei - lengvumu ir skoniu.

Netik sau pačiam, bet ir jūsų šeimai ir draugams yra prielankumas rūkyti OLD GOLDS, nes jie duoda geresnį pasirūkymą be jokių neskanumų po rūkymo. Nusipirkite pakelį šiandien ir persitikrinkite. Amerikos Švelniausias Cigaretas.

(Skelb.)

LIETUVIAI DAKTARAI:
AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJOS NARIAI:

DR. P. ATKOČIŪNAS
DENTISTAS
1446 SO. 49th CT., CICERO, ILL.
Utar., Ketv. ir Pėtn. 10—9 val.
3147 SO. HALSTED ST., CHICAGO
Paned. Sered. ir Subat. 2—9 val.

Dienoms Tel. LAFayette 5793
Naktimis Tel. CANal 0402
DR. A. J. JAVOIŠ
Office: 2643 W. 47th Street
Val.: 2 iki 5 popiet, 7 iki 9 vak.
Nedėlioje pagal sutartį

Office Tel. REPublic 7696
Res. Tel. GROvehill 0617
7017 S. FAIRFIELD AVE.
DR. J. J. SIMONAITIS
2423 W. MARQUETTE ROAD
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
Val. 2-4 ir 7-9 vak. Ketv. 2-12 ryto
Nedėljoj susitarus

Tel. CANal 0122
DR. G. I. BLOŽIS
DENTISTAS
2201 W. Cermak Road
(Kampas Leavitt St.)
Valandos: Nuo 9 iki 12 ryto
Nuo 1 iki 8 vakaro
Seredoj pagal sutartį

Tel. CANal 6122
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
2201 W. Cermak Road
Valandos 1—3 ir 7—8 vak.
Seredomis ir Nedėliomis pagal sutartį
REZIDENCIJA
6631 S. California Ave.
Telefonas REPublic 7868

Ofiso: Tel. LAFayette 4017
Res.: Tel. HEMlock 6286
DR. A. G. RAKAUSKAS
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
4142 ARCHER AVE.
Ofiso valandos: 2-4 ir 6-8 val. vak.
Rezidencijos Ofisas: 2656 W. 69th St.
Valandos: 10-12 ir 3-9 val. vak.
Seredomis ir Nedėliomis pagal sutartį

DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Tel. VIRginia 0036
Ofiso val.: 2—4 ir 6—8 p. m.
Nedėliomis pagal sutartį

Tel. Ofiso BOULevard 5913—14
Rez. VICtory 2343
DR. A. J. BERTASH
Ofiso val. nuo 1-3; nuo 6:30-8:30
756 W. 35th Street

Tel. CANal 0257
Res. PROspect 6659
DR. P. Z. ZALATORIS
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
1821 SOUTH HALSTED STREET
Rezidencija 6600 So. Artesian Ave.
Valandos: 11 ryto iki 3 popiet
6 iki 8 v. vakare

Tel. LAFayette 7650
DR. F. C. WINSKUNAS
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
4140 Archer Avenue
Val.: 2—4 ir 7—9 val. vakare
Res. 2136 W. 24th St.
Tel. CANal 0402

Office Phone PROspect 1028
Res. and Office 2359 So. Leavitt St. CANAL 0706
DR. J. J. KOWARSKAS
PHYSICIAN and SURGEON
2403 W. 63rd St., Chicago
OFFICE HOURS:
2 to 4 and 7 to 9 P. M.
Sunday by Appointment

DR. STRIKOL'IS
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
4645 So. Ashland Ave.
OFISO VALANDOS:
Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 vak.
Nedėliomis pagal sutartį
Ofiso telef. BOUlevard 7820
Namų Tel. PROspect 1930

Tel. BOULevard 7042
DR. C. Z. VEZELIS
DENTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47th Street
Val.: nuo 9 iki 8 vakare
Seredoj pagal sutartį

DR. J. RUSSELL
Lietuvis Chirurgas ir Gydytojas
2515 WEST 69th ST.
Of. ir Rez. Tel. HEMlock 6141
Valandos:
2-4 popiet; nuo 6-8 vakarais

Office Tel. Wentworth 8236
Res. Tel. Hyde Park 3395
DR. SUSANA A. SLAKIS
MOTERŲ IR VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
6900 SOUTH HALSTED ST.
Valandos: 1 iki 4 po pietų, 7 iki 8 vak.
Nedėlioms Seredoms

ĮVAIRŪS DAKTARAI:

DR. CHARLES SEGAL
OFISAS
4729 So. Ashland Ave.
2 lubos
CHICAGO, ILL.
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryte, nuo 2 iki 4 val. po pietų ir nuo 7 iki 8:30 val. vakaro. Nedėliomis nuo 10 iki 12 valandai dieną.
Telefonas MIDway 3880

Ofiso Tel. CALumet 8805
Res. Tel. DRExel 9191
DR. A. A. ROTH
Rusas Gydytojas ir Chirurgas
Moteriškų, Vyriškų, Vaikų ir visų chroniškų ligų
Ofisas 3102 So. Halsted St.
Kampas 31st Street
Valandos: 2—4 popiet, 7—9 val. vak.
Nedėliomis ir šventadieniais 10—12

Res. Phone ENGlewood 6641
Office Phone TRIangle 0644
DR. A. R. McCRADIE
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
7850 So. Halsted Street
ROOM 210
Val.: 2-4 ir 7-9 val. vakaro

DR. MAURICE KAHN
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
4631 SO. ASHLAND AVE.
Tel. YARds 0994
Res.: Tel. PLAza 2400
Valandos:
Nuo 10-12 v. ryto; 2-3 ir 7-8
Nedėldieniais nuo 10 iki 12

VIETINĖS ŽINIOS

BRIDGEPORTO ŽINELĖS

Spalių 8 d. įvyko Šv. Jurgio bažnyčioj gedulingos pamaldos už a. a. komp. Juozo Naujalio sielą. Šv. Mišias laikė pralotas M. L. Krušas su asista, giedojo vargonininkų choras.

Gaila, kad mūsų žmonės maža tekreipia dėmesio link tautos brangių asmenų. Turėjo būti pilnutėlė bažnyčia, o susirinko tik maža saujelė.

Vakare, tuoj po pamaldų, įdomi paskaita tikslu [illegible]ti 30 m. suk. spaudos [illegible]avimo. Paskaitą patiekė atvykęs iš rytų senas darbuotojas, aušrininkas kun. Ant. Milukas.

Klausytojų prisirinko pilnas Šv. Jurgio mokyklos muzikos kambarys. Gerb. prelegentas skaitė ir aiškino aušrininkų veiklą. Dr. J. Poška skaitė paskaitą parašytą Kriaučiūno. Trys mokyklos mokiniai, mokytojų seselių priruošti, padeklemavo eiles. A. Rudaitytė deklemavo "Skundą prasčiokėlio nemokančio rašyti", du berniukai Jonaitis ir Pleta padeklemavo kitas tam vakarui pritaikintas eiles.

Skaityti senų veikėjų aušrininkų Dr. Griniaus ir kitų raštai.

Gerb. prelegento kun. Ant. Miluko tikslas — supažindinti, mus amerikiečius, su "Aušros" laikų raštais, rinkti prenumeratorius išleidimui knygos apie aušrininkus. Knyga bus padovanota Lietuvos universitetui.

Mūsų pareiga remti tą patriotinį darbą pasišventėlio aušrininko kun. Ant. Miluko.

Raporteris

CHORO ŽINUTĖS

Vasarai praėjus, Šv. Jurgio choras tykiai, bet uoliai pradėjo naujo sezono darbą. Nieko iki šiol nebuvo girdėtis apie jo darbuotę.

Spalių 5 d. įvykó pirmasis šių metų susirinkimas. Naujoji valdyba, pereito sezono pabaigoje išrinkta, užėmė savo vietas. Į valdybą įėjo: kun. J. Šaulinskas, dvasios vadas, profes. A. Pocius, pirm., A. Urbiūtė, vice pirm., S. Trumpulis, finansų rašt., S. Mockaitė, protokolų rašt., L. Overlingaitė, ižd., J. Kančius, korespondentė.

Pirm. A. Pocius pranešė, kad mūsų choras yra pakviestas imti dalyvumą "Draugo" jubiliejiniam koncerte. Choras pasiryžo darbuotis, kad publiką tinkamai palinksmintų.

Toliau nutarta padaryti spalių mėnesį — naujų narių vajų. Visi mylintieji muziką ateikite ir įsirašykite. Choro praktikos laikomos penktadieniais 8 v. v.

Albina Urbiūtė, vice pirmininkė, turėjo sunkią operaciją. Dabar jau yra namie. Linkime greit pasveikti.

Spalių 8 d., Juozapina Katauskaitė susituokė su Juozu Gaidžiu. Abu buvo choro nariai. Cheras per sutuoktuves giedojo "Veni Creator", o duetą "Ave Maria" Malvina Dulevičiūtė ir Julė Riškaitė. Daug laimės linkime jaunavedžiams.

Choras rengia Hollowe'en šokių vakarą spalių 28 d., parap. svetainėje. Vieną geriausių Chicagos orkestrų — Gene Eve's linksmins publiką. Kviečiami kitų chorų nariai dalyvauti šiame pasilinksminime.

Nastutė

KLŪBO PAREIŠKIMAS

Bridgeporto Lietuvių Politikos klūbo mėnesiniam sus-me, spalių 8 d., paaiškėjo, kad tulas K. Jurgelionis pasiskelbė lietuvių politiniu vadu Chicagos demokratuose, tad kalbamas klūbas mato reikalo pareikšti, kad politiniai organizuoti bridgeportiečiai nenori, kad juos Jurgelionis atstovautų ir dėl to įgaliavo inž. Stasiulį drauge su Liet. Dem. Lygos pirm. A. G. Kumskiu tą pareiškimą padaryti Chicagos Demokratų vadams.

Jos. Balchunas, pirm.
B. J. Jakaitis, sekr.

PIKNIKAS GRAŽIAI PASISEKĖ

Roseland. — Trečias ir paskutinis šių metų parapijos piknikas, įvykęs praeitą sekmadienį, gražiai pasisekė. Diena pasitaikė graži ir daug žmonių atsilankė. Visi gražiai pasilinksmino. Buvo gera muzika ir jaunimas šoko iki vėlumos. Taip gi buvo ristynės ir kumštynės, kurios publikai patiko.

Popiet buvo baseball žaidimas, kuris sutraukė daug žiūrovų. Parapijos choras nugalėjo mūsų politikierius 8 prieš 6. Žaidimas buvo įdomus.

Bowling alleys ūžė visą dieną ir vakarą. Jeigu skirtumkam bowling čempijonatą tai tikrai tektų mūsų vikarui Viktorui Černauskui, kuris tą dieną visus nugalėjo, net ir patį kleboną.

Mūsų Golfininkai

Mūsų golfininkai baigė savo sezoną. Jie žaidė kas sekmadienio rytą per visą vasarą Silver Lake Country Club. Šių metų čempijonatas tenka mūsų jaunam dentistui dr. A. Jacobs (Jokubauskui) ir Mikui Pavilioniui, kurie praeitą sekmadienį nugalėjo Bron. Stočkų ir Pov. Gegžną — per vieną skaičių (1 up).

Sezonas baigtas su didele puota trečiadienio vakare, kur visi golfininkai gražiai praleido vakarą.

Choro koncertas

Po vasaros atostogų pradėjo daugiau veikti ir parapijos choras. Praktikos dabar vėl reguliariai laikomos ir smarkiai ruošiamos prie didelio koncerto, kuris įvyks spalių 21 d., Balchuno svet. Varg. J. Rakauskas žada su savo choru išpildyti labai gražią programą.

SUSIVIENYMO 100 KP. NARIŲ DĖMESIUI

West Side. — L. R. K. Susivienymo 100 kuopos susirinkimo laikas pakeičiamas iš priežasties permainos pamaldų bažnyčioj. Prisieina būtinai permainyt susirinkimo laiką, todėl, vietoj kaip pirmiau būdavo po sumos, dabar sus-mai bus 1 val. popiet kas antrą sekmadienį kiekvieno mėnesio.

Sekantis susirinkimas, kuris įvyks spalių 14 d., 1 val. p. p. bus labai svarbus. Prašomi visi nariai-ės būtinai atsilankyti. Nepamirškite, kad vajaus laikas, tatgi kiekvieno nario pareiga atsivesti ir prirašyti bent po vieną naują narį. Prie progos noriu priminti tiems, kurie turite paėmę Susivienymo aplikacijas, kad pripildę atsineštumėte į sekantį susirinkimą, kad būtų galima pasiųsti centran sykiu su kuopos mokesčiais. Taipgi tie, kurie turite apskričio knygutes, kad būtinai atneštumėt į šį susirinkimą. **P. J. Čižauskas**

KAS NAUJO WEST PULLMANE

Spalių 7 d., mūsų bažnyčioje iškilmingai užbaigta misijos, kurias vedė kun. J. Bružikas. Kad įgijus šių metų jubiliejaus atlaidus, antrą val popiet procesija buvo lankoma keturios bažnyčios. Procesijoje dalyvavo visa parapija — apie 800 žmonių. Procesija ėjo gatvėmis. Vadovavo puts klebonas kun. A. Linkus ir misijonierius. Pirma buvo nešamas kryžius, o paskui Amerikos vėliava.

Ištikrųjų, jaudinantis buvo reginys matant tokią žmonių minią be kepurių ir taip tyliai, rimtai maršuojančią.

Pirmiausiai atlankyta Šv. Kotrinos airių bažnyčia, paskui prancūzų Šv. Liudviko ir trečia lenkų — Į Dangų Ėmimo Panelės Šv. Paskutinė — buvo mūsų ŠŠ. Petro ir Pauliaus. Visose bažnyčiose buvo garsiai kalbama maldos, o po maldų sugiedota tris kartus "Kurs Kentėjai".

Reikia pagirti vyrų chorą, kuriam vadovavo varg. S. Raila, už gražų giedojimą. Visa minia jam pritarė.

Klebonas gavo vyskupo paliuosavimą nuo katedros lankymo.

Tos dienos įspūdžiai vestpullmaniečių širdyse pasiliks ant visados.

Trustisas Juozas Savičius man pranešė, kad nuo parapijos 20 metų jubiliejinės vakarienės, kuri įvyko rugsėjo 30 d. parapijai gryno pelno liko $850.00. A, vyrai, tai bent buvo parengimas. Reikia nepamiršti ir to, kad parengimui trust. J. Savičius daugiausiai ir padirbėjo — rinkdamas skelbimus programos knygai. J. Savičius jau treti metai kai yra parapijos komitete, ir du metai kaip trustisas ir parapijos knygvedys. Jis yra čia gimęs ir dar jaunas vyras. Vedęs ir augina sūnų ir dukterį.

Pavyzdys ir kitiems čia gimusiems jaunuoliams.

Plačiai West Pullmane pagarsėjusi biznierka B. Sucilienė atidarė naują biznį — gražų ir modernišką taverną, 5545 So. Damen Ave. **Rap.**

ARKIVYSKUPAS JURGIS MATULEVIČIUS. Labiau ir labiau auga pasitikėjimas šiuo šventu vyru, mūsų mylimu tautiečiu. Nebetoli gal ir tie laikai, kada Dievas leis jį išvysti šventuoju paskelbtą.

Kiekvienam įdomu pažinti to garbingo Vilniaus vyskupo gyvenimas. Jį sužinosime iš neseniai išėjusios knygos:

"ARKIVYSKUPAS JURGIS MATULEVIČIUS"

Knyga parašyta ne vieno žmogaus, bet daugelio mūsų Lietuvos profesorių, kunigų, mokytojų. Knyga yra didelė, su stipriais kietais viršais, su persiuntimu kaina **$1.90**, dar galima gauti.

"DRAUGAS",
2334 So. Oakley Ave.,
Chicago, Ill.

Kun. A. Petrausko, M. I.

Praeities Pabyros

Atsiminimai iš 1905 — 1914 pergyventų laikų

I dalis pusl. 95
II dalis pusl. 192

UŽ ABIDVI DALIS 25c.

Prisiuntimui 5c.

"DRAUGAS" PUB. CO.,

Daktaras Sako Kaip Išvengti Slogų

Žymus sveikatos specialistas yra pareiškęs, kad 83 nuoš. šios šalies asmenų yra paliesti slogų. Jis nurodo, kad "raktas" išvengimui slogų, yra palaikyti atsparą, kuri nugali daug maž pakenčiamai susirgimų priežastį.

NUGA-TONE pasirodė stebėtinu toniku būdavojimui ir palaikymui atsparos. Jis tiesiai pasiekia nusilpusius organus. Teikia jiems daugiau jėgos, ir jie išmeta nuodus, kurie būna priežastimi įvairių negalių. Dabar laikas jums būdavoti atsparą. Imkit NUGA-TONE tik trumpą laiką ir tėmykit stebėtinus rezultatus. Parduoda ir garantuoja visi aptiekoriai. Pirkgai grąžinama, jei esat nepatenkinti. Mėnesio trytmentas už Vieną Doleri. Lengva priimti ir palaiko jus tvarkoj.

Nuo užkietėjimo imkit—UGA-SOL — Idealų Liuosuotoją vidurių 25c ir 50c.

ROSELLI BROTHERS, INC.,
PAMINKLŲ DIRBĖJAI

Specialistai iškalime ir išdirbime visokių rūšių paminklų ir grabnamių.

Mūsų šeimyna specializuoja šiame darbe per šešias kartas.

Veskite paminklų reikalus tiesiai su pačiais išdirbėjais.

MOUNT CARMEL KAPINĖSE

Vienas blokas į rytus nuo didžiųjų vartų

HILLSIDE, ILLINOIS

Trys telefonai:
Rez. PENSACOLA 9011
BELMONT 3485
Office: HILLSIDE 3865
Vincent Roselli, secr.

Alfred Roselli, pres.

VENETIAN MONUMENT CO., INC.

Išdirbėjai aukštesnės rūšies Paminklų ir Grabnamių

Didžiausia paminklų dirbtuvė Chicagoj

Suvirš 50 metų prityrimo

Pirkite tiesiai iš dirbtuvės ir taupykite pinigus

Mes atlikome darbą daugeliui įtakingų Chicagos Lietuvių.

527 N. WESTERN AVE.
arti Grand Ave.

Telefonas SEEley 6103
Chicago, Illinois

Visi Telefonai:

Yards 1741-1742

LAIDOJAM PIGIAU NEGU KITI

Ambulance Patarnavimas Dieną ir Naktį
Moderniška Koplyčia ir Vargonai Dykai!

J. F. EUDEIKIS

Laidotuvių Direktorius per 30 Metų
4605-07 So. Hermitage Avenue

GRABORIAI:

LACHAWICH IR SŪNŲS
LIETUVIAI GRABORIAI
Patarnauju laidotuvėse kuopigiausia. Reikale meldžiu atsišaukti, o mano darbu būsite užganėdinti
Tel. CANal 2515 arba 2516
2314 W. 23rd Pl., Chicago
1439 S. 49th Ct. Cicero, Ill.
Tel. CICERO 5927

Tel. LAFayette 3572

J. Liulevičius
Graborius ir Balsamuotojas
Patarnauja Chicagoje ir apylinkėje.
Didelė ir graži Koplyčia dykai
4092 Archer Ave.

I. J. ZOLP
GRABORIUS ir LAIDOTUVIŲ VEDĖJAS
1646 West 46th Street
Tel. BOUlevard 5203—8413

JUOZAPAS EUDEIKIS IR TĖVAS
Jeigu norite dailumo ir nebrangumo laidotuvėse... Pašaukite...
REPublic 8340
5340 So. Kedzie Ave.
(Neturime sąryšių su firma tuo pačiu vardu)

Telefonas YARds 1138
STANLEY P. MAŽEIKA
GRABORIUS
Turiu automobilius visokiems reikalams. Kaina prieinama.
3319 Lituanica Avenue
Chicago, Ill.

ANTANAS PETKUS
GRABORIUS
Koplyčia dykai
1410 SO. 49th COURT
Cicero, Illinois
Phone Cicero 2109

A. MASALSKIS
GRABORIUS
3307 Lituanica Ave.
Tel. Boulevard 4139

SIMON M. SKUDAS
GRABORIUS ir BALSAMUOTOJAS
Patarnavimas geras ir nebrangus
718 West 18th Street
Telefonas MONroe 3377

J. F. RADŽIUS
Inc.
LIETUVIŲ GRABORIUS
Palaidoja už $25.00 ir aukščiau
Moderniška koplyčia dykai
668 W. 18th St. Tel. CANal 6174
Chicago, Ill.

A A

KAZIMIERAS SHATTAS

Mirė spalių 10 d. 1934 m., 7 val. vakaro, sulaukęs 45 metų amžiaus. Kilo iš Panevėžio apskr., Krinčyno parap., Berčiūnų sodžiaus. Amerikoje išgyveno 25 metus. Visą laiką gyveno Chicagoje.

Paliko dideliame nuliūdime dukterį Irene 12 metų, seserį Antaniną Sodeikienę, švogerį Sodeiką ir 2 dukteris Helen ir Lillian, du pusbrolius Joną Shattą ir jo šeimyną ir Petrą Shattą ir pusseserę Helen Shattas.

Kūnas pašarvotas 1843 So. Halsted St., jo paties namuose. Tel. Monroe 5533 arba Van Buren 514. Laidotuvės įvyks pirmadienį, spalių 15 d., iš namų 8:30 val. bus atlydėtas į Dievo Apvaizdos parapijos bažnyčią, kurioj įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus-ges ir pažystamus-mas dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: **Duktė, Sesuo, Giminės ir Pažįstami.**

Laidotuvėms patarnauja graborius J. J. Bagdonas. Telefonas REPublic 3100.

Važiuojam!

Jau prasideda įdomios, rudeninės ekskursijos į senąją Europą. Daug kas mano, kad šiuo laiku keliauti laivais per Atlantiką nepatogu, kad Lietuvoj nėra kas veikti. Tačiau tie, kurie yra keliavę rudens metu, žino, kad kelionėje tai nesudaro skirtumo, o Lietuva yra graži visais metų sezonais. Lietuvos miestuose rudenį prasideda didelis judėjimas, dėl to kas nori pamatyti savo senosios Tėvynės kultūrinį ir visuomeninį veikimą, dabar laikas yra važiuoti.

Dienraščio "DRAUGO" laivakorčių agentūra išrūpina visus kelionei reikalingus dokumentus ir parduoda laivakortes ant visų linijų ir visų patogiausių laivų. Rašykite arba atvažiuokite.

AUŠROS VARTŲ PARAPIJOS BAZARAS

įvyks Spalių 14, 21 ir 28 dd.

Aušros Vartų Parap. Svetainėj, 2323 W. 23rd Pl.

Pradžia 5 valandą po piet

Širdingai kviečiame visus atsilankyti į mūsų parapijos bazarą, ir laimėti sau gražių ir brangių dovanų. Visi parapijonys ateikite ir savo viešnias ir svečius atsiveskite. Kurie norėsite galėsite "Bingo" pažaisti; kurie norėsite galėsite gauti skanių užkandžių ir gėrimų. Visiems bus smagu ir linksma pasimatyti ir pasidžiaugti ir savo parapijai daug paramos suteikti.

Širdingai kviečiame visus
Aušros Vartų Par. Klebonas ir Komitetas

VIETINĖS ŽINIOS

PAMALDOS UŽ KOMP. J. NAUJALIO SIELĄ

Spalių 9 d., 9:30 valandą ryto, Šv. Jurgio bažnyčioje įvyko gedulingos pamaldos už a. a. komp. J. Naujalio sielą. Mišias šv. užprašė Vargoninkų Sągos Chicagos Provincija. Suvažiavę vargoninkai atgiedojo egzekvijas ir mišias, vad. komp. A. S. Pociui.

Mišias šv. laikė pralotas M. L. Krušas ir po Mišių pasakė gražų pamokslą apie a. a. komp. J. Naujalį, kuris buvo pirmutinis lietuvių muzikos kurėjas ir muzikų tėvas.

Pamaldose tarp kitų dalyvavo S. B. Komajko ir jo sūnus Charles. Jie atstovavo žydus, Lietuvoje gimusius, kurie pažinojo a. a. komp. J. Naujalį. Palydovu jiems buvo žurnalistas Stasys Pieža, kurio dėka "Chicago American" įdėjo aprašymą apie komp. J. Naujalį ir patalpino jo paveikslą. *Syluk*

TOBULINS SASNAUSKO CHORĄ

Chicagos Varg. Sągos provincija pasiryžo Sasnausko vyrų chorą ant tiek ištobulinti, kad būtų galima net ir vidurmiestyje su juo pilnoje gražumoje pasirodyti.

Vykdymo darbas, tikimos, eis sekmingai, nes komisijon išrinkta pats choro direktorius A. Pocius, J. Kudirka ir J. Brazaitis.

GARSINKITĖS "DRAUGE"

"DRAUGO" AGENTŲ DĖMESIUI

Visi dienraščio "Draugo" agentai prašomi susirinkti Aušros Vartų parap. salėn, West Side, šiandien, spalių 12 d., 8 valandą vakare, apsvarstyti "Draugo" sidabrinio jubiliejaus paminėjimo reikalus.

ADMINISTRACIJA.

DR. J. J. SIMONAITIS ATIDARĖ NAUJĄ OFISĄ

Town of Lake. — Dr. J. J. Simonaitis atidarė naują ofisą Town of Lake apylinkėj. Naujas ofisas randasi Ph. Zabella vaistinės name, 4559 S. Hermitage Ave. (Tel. Boulevard 10170). Val. kasdien nuo 5 iki 7 v. v. ketvirtadieniais ir šeštadieniais nuo 5 iki 9 v. v. Pasisekimo.

Misijos

Spalių 14 d., Šv. Kryžiaus bažnyčioj prasidės dviejų savaičių misijos. Viena savaitė bus moterims, kita — vyrams.

Iškelta 8-to skyriaus sesutė-mokytoja

Sesuo M. Anselma, 8-to skyriaus mokytoja iškelta į Šv. Mykolo (North Side) mokyklą. Dabar 8-jį skyrių mokina sesuo M. Cyrilė. **A.A.V.**

Nekalto Pras. Pan. Šv. mergaičių sodalicijos susirinkimas įvyks sekmad., spalių 14 d., 1 val. popiet, mok. kamb.

Laimingai sugrįžo iš Grand Rapids, Mich., veikėjos J. Šiaudvitienė, E. Ogintaitė, B. Kalvaitė. Aplankė kai kurias miesto dalis. Grožėjosi Šv. Petro ir Povilo bažnyčia, džiaugėsi seselių maloniu priėmimu ir vaišingumu. J. Šiaudvitienės dukrelė seselė Augustina mokytojauja toj parapijoj. Veikėjas nuvežė ir parvežė P. Jančiauskas savo automobiliu.

Ogentų rengiama bunco party įvyks spalių 14 d., 2 val. popiet adresu 5648 S. Justine St. Pelnas skiriamas seselėms Pranciškietėms.

Visi seselių geradariai ir prieteliai prašomi atsilankyti. Pažymėtina, kad visa Ogentų šeimyna yra Šv. Pranciškaus Vienuolyno Rėmėjų 3 skyriaus nariai. Yra daug pasidarbavę Šv. Pranciškaus seselėms.

Labdaringos Sąjungos 1 kp. rengia "Holloween", šokių vakarą spalių 27 d., parap. salėj. Įžanga tiktai 15c. Visi, kurie ateis apsirengę įvairiais kostiumais, turės teisės prie skiriamos dovanos. Griež gera orkestra, bus šokių kontestas. Komisija darbuojasi kad viskas kuogeriausiai išeitų. Permanent wave aukojo S. Račkauskienė, (Louise Beauty Shoppe, 4458 S. Francisco av.)

Raporteris

SODALIEČIŲ VAKARAS

Marquette Park. — Ateinantį sekmadienį, spalių 14 d., sodalicijos mergaitės rengia šokių vakarą, kuris bus vienas šauniausių šiame sezone.

Šokiams grieš žinoma At Metricks' orkestra. Visus kviečiame! **Komisija**

Pranešimai

Marquette Park. — Šv. Barboros draugija laikys mėnesinį susirinkimą spalių 14 d., 2 val. popiet, parapijos salėje. Prašome narių skaitlingai susirinkti, nes susirinkimas bus labai svarbus. **Va**

REDAKCIJOS ATSAKYMAI

Ciceriečiui B. Tamstos korespondencija netilpo "Drauge" dėl to, kad jos kopiją pastebėjome socialistų laikraštyje.

Jurgučiui iš Humboldt Park. Tamstos raštelio nedėsime, nes neprisiuntėte savo pilno vardo. Be to ne visai suprantama kas tuo rašteliu norima atsiekti.

AUSTRIJOJ PRIVALOMA KARO TARNYBA

VIENA, Austrija, spal. 11. — Austrijos vyriausybė planuoja įvesti privalomą kariuomenėje tarnybą. Tas yra griežtai užginta St. Germain taikos sutartimi. Tuo reikalu bus daromos pastangos pakeisti minėtą sutartį.

Pranešta, kad artimiausioj ateity bus įvestas privalomas berniukams militarinis lavinimas.

SOVIETŲ PROTESTAS

MASKVA, spal. 11. — Sov. vyriausybė šio spalių m. 5 d. pasiuntė naują protesto notą japonams dėl sovietų geležinkelininkų areštavimų Mandžiuke. Sov. vyriausybė griežtai reikalauja, kad visi areštuotieji būtų paleisti.

KLAIPĖDA. — "Maisto" Klaipėdos skyrius šeštadienį išsiuntė į Sovietų Rusiją 3 vagonus kiaulių.

REIKALINGAS bučeris. Atsišaukite: **1645 Wabansia Av. Tel. BRUnswick 2545.**

PARSIDUODA

Bučernės ir grosernės fixturiai. Parsiduoda pigiai. (Arba partneriai paieško dėl bučernės biznį.)

3316 So. Union Ave.,
Chicago, Ill.

JOHN B. BORDEN

Lietuvis Advokatas

2201 W. Cermak Road
(West 22nd St.)
(Metropolitan State Bank Name)
Valandos Kasdien nuo 9 iki 5
Panedėlio, Seredos ir Pėtnyčios vakarais 6 iki 9
Telefonas CANal 1175

Namai: 6459 S. Rockwell St.
Telefonas REPublic 9600

Gana teisinga—

LAIKS nuo laiko mes jums pasakome faktų apie Chesterfield cigaretus.

Mes sakome, jog Chesterfields yra skirtingi nuo kitų cigaretų — jog tabakai yra kitoki, popiera kitokia, ir jų pagaminimo budas kitokis.

Viskas ką tik moderninis mokslas žino apie tai, arba ką tik pinigai gali nupirkti yra vartojama padaryti Chesterfield lengvesnį, geresnį cigaretą — cigaretą kuris Patenkina.

Jūs galite patvirtinti ką mes pranešame apie Chesterfield. Ar jūsų galime paprašyti juos pabandyti

—rodos tai butų gana teisinga.

Absolutiškai ant jų vertės

cigaretas, kuris LENGVESNIS
cigaretas, kuris GERESNIO SKONIO

Ant oro —

PIRMADIENĮ	TREČIADIENĮ	ŠEŠTADIENĮ
ROSA PONSELLE	NINO MARTINI	GRETE STUECKGOLD

KOSTELANETZ ORKESTRA IR CHORAS
8 VAL. VAK. (C. S. T.)—COLUMBIA RADIO SISTEMA

© 1934, Liggett & Myers Tobacco Co.